#	މައްސަލަ	ރާޖިޙު ބަސްފުޅު	ރާޖިޙު ބަސްފުޅު ވިދާޅުވާ ޢިލްމުވެރިން.
1	އަންހެނަކު ހައިޟުވެވެދާނެ އެންމެ ކުޑަ އުމުރަކީ ކޮބާ؟	ވަކި ހައްދެއް ނެތް.	އިބްނު ތައިމިއްޔާ، އިބްނު ބާޒް، އިބްނު އުޘައިމީން.
.2	ހައިޟުން ހުއްޓި އިއްދައިން ނިކުމެދާނެ އުމުރަކީ ކޮބާ؟	ވަކި ހާއްސަ އުމުރެއް ނެތް.	އިބްނު ތައިމިއްޔާ، އިބްނު އުޘައިމީން.
.3	މާބަނޑު އަންހެނާ ހައިޟުވޭތޯ؟	އަސްލަކީ ހައިޟުނުވުން، އެހެނަސް ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި އަންނަ ލޭއަކީ ހައިޟުގެ ލޭ ކަމަށްވެދާނެ.	މާލިކީ މަޛްހަބު، ޝާފިޢީ މަޛްހަބު (އިމާމުއް ޝާފިޢީގެ ފަހުގެ ބަސްފުޅު)، އިމާމް އަޙްމަދުގެ އަރިހުން ފެތުރިފައިވާ ރިވާޔަތެއް، އަދި އިބްނު ތައިމިއްޔާ، އިބްނުލް ޤައްޔިމް، އަދި އިބްނު އުޘައިމީން.
.4	ހައިޟުގެ އެންމެ ކުރު މުއްދަތަކީ ކޮބާ؟	ވަކި ހައްދެއް ނެތް.	މާލިކީ މަޛްހަބު، އިބްނު ތައިމިއްޔާ، އިބްނުލް ޤައްޔިމް، އިބްނު ބާޒް، އަލްއަލްބާނީ، އިބްނު އުޘައިމީން.
.5	ހައިޟުގެ އެންމެ ދިގު މުއްދަތަކީ ކޮބާ؟	ވަކި ހައްދެއް ނެތް.	އިބްނު ތައިމިއްޔާ، އަލްއަލްބާނީ، އިބްނު އުޘައިމީން.
.6	ހައިޟުގެ އާންމު މުއްދަތަކީ ކޮބާ؟	6 ދުވަސް ނުވަތަ 7 ދުވަސް.	ޝާފިޢީ މަޛްހަބު، ހަންބަލީ މަޛްހަބު، އިބްނު ބާޒް، އިބްނު އުޘައިމީން.
.7	ދެ ހައިޟުގެ ދެމެދުގައިވާ ޠުހުރުގެ އެންމެ ކުރު މުއްދަތަކީ ކޮބާ؟	ވަކި ހައްދެއް ނެތް.	ޙަނަފީ މަޛްހަބު، އިމާމުއް ޝާފިޢީގެ ބަސްފުޅެއް، އިމާމް އަޙްމަދުގެ އަރިހުން ފެތުރިފައިވާ ރިވާޔަތެއް، އިބްނު ތައިމިއްޔާ، އިބްނު ބާޒް، އިބްނު އުޘައިމީން.
.8	ޠުހުރުގެ އާންމު މުއްދަތަކީ ކޮބާ؟	މަހުގެ ބާކީ އޮންނަ ބައި.	ހަންބަލީ މަޛްހަބު، އިބްނު ބާޒް.
.9	ޠުހުރުގެ އެންމެ ދިގު މުއްދަތަކީ ކޮބާ؟	ވަކި ހައްދެއް ނެތް.	އިޖްމާޢު.

.10	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ފަރުޖަށް ޖިމާޢުވުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ޙަރާމް.	އިޖްމާޢު.
.11	ޙައިޟުގެ ލޭ ހުއްޓި، އެހެނަސް ހިނައިގަތުމުގެ ކުރިން ޖިމާޢުވުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ޙަރާމް.	ޖުމްހޫރު އިލްމުވެރިން. ސަޢޫދީ އަރަބިއްޔާގެ ފަތުވާ ކޮމިޓީ، އިބްނު ބާޒް
.12	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު، ފޫޅާ ކަކުލާއި ދެމެދުން ނޫން ހަށިގަނޑުގެ އެހެން ހިސްބަތަކުން (ފުރަގަސް ފަރާތް ފިޔަވައި) އުފާ ހޯދުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ހުއްދަ	އިޖްމާޢު.
.13	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު، ޖިމާޢުވުން ނޫން ގޮތަކަށް، ފޫޅާ ކަކުލާއި ދެމެދުން އުފާ ހޯދުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ހުއްދަ.	ޙަންބަލީ މަޛްހަބު، ޝާފިޢީ މަޛްހަބު، ސަޢޫދީ އަރަބިއްޔާގެ ފަތުވާ ކޮމިޓީ، އިބްނު ޢުޘައިމީން.
.14	ޙައިޟުގެ ޙާލުގައިވާ އަންހެނާ ވަރިކުރުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ޙަރާމް.	އިޖްމާޢު.
.15	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ކުރާ ވަރި، ވަރިއެއްގެ ގޮތުގައި ވާނެތަ؟ (މަޝްހޫރު، ބޮޑު ޚިލާފެއް އޮންނަ މައްސަލައެއް)	ވަރިއެއް ކަމުގައި ބެލެވި އަންހެނާ ވަރިވެގެންދާނެ.	ހަތަރު މަޛްހަބު ހިމެނޭ ގޮތަށް ޖުމްހޫރު އިލްމުވެރިން.
.16	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ނަމާދުކުރުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ޙަރާމް.	އިޖްމާޢު.
.17	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު، ނަމާދު ވަގުތު ޖެހުމުން، ވުޟޫކޮށް، ނަމާދުގެ ބަދަލުގައި އެ ވަގުތު [illegible] ކޮށްގެން الله އަށް ޛިކުރުކުރުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	އެއީ ކުރަން އޮތް ކަމެއް ނޫން. އެއްވެސް އަސްލެއް އޮތް ކަމެއް ނޫން.	ޖުމްހޫރު އިލްމުވެރިން. އަލްއައުޒާޢީ، އިމާމް މާލިކް، އަބޫ ޙަނީފާ، ޝާފިޢީ މަޛްހަބު. (ބައެއް އިލްމުވެރިން އެއީ ބިދުޢައެއް ކަމުގައި ވިދާޅުވޭ)

18.	ޙައިޟުގެ ހާލުގައިވާ އަންހެނާ ރޯދަ ހިފުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ބަޠާލް.	އިޖްމާޢު.
19.	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ނަމާދާއި ރޯދަ ދޫކޮށްލުމުން އެއްވެސް ސަވާބެއް ލިބޭނެ.	އިޠާޢަތްތެރިކަމުގެ ގޮތުން އެކަށްކަން ދޫކޮށްލުމުން އެ ދޫކޮށްލުމުގެ ސަވާބު ލިބޭނެ.	ގިނަ ޢިލްމުވެރިން. **ނޯޓް:** މި މައްސަލާގައި، ދަލީލުވެރިޔާއާއި ބަލިމީހާ އަށް އާއް ޙުކުމެއް ހުރިހާގޮތަކީ ހުކުމް ކަށަވަރުކުރުން އަޅުކަންތަކަށްވާ ސަވާބު ލިބިދެއްވި ހުއްޓަސް ލިބިދެއްވާ، ބަލިމީހާގެ ޙާލަތަށް ނުލިބިދޭނެކަމާ، އެހެންކަމުން ލިބޭނީ އަޅުކަން ދޫކުރެވޭ ސަވާބު އަޅުކަމުގައި ދެމިހުރުމުގެ. އެހެންވެސް އެހެން ވަރަކަށް ހުރި އިރު އިބްނު މުޖުތަހިދު އަދި އެހެން ބައެއް ޢިލްމުވެރިން ވިދާޅުވޭ. އަދި ބައެއް ޢިލްމުވެރިން އެހެންގޮތަކަށް ދަލީލުވެރިޔާއާއި ބަލިމީހާއަށް އެއްފަދައިން ސަވާބު ލިބިދޭ ކަމަށްނުވާކަމަށް ދަލީލެއް ބަޔާންކުރައްވާފައިވާނެ.
20.	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ތަވާފުކުރުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ބަޠާލް.	އިއްތިފާޤު.
21.	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ތަވާފު ކޮށްފިނަމަ އެ ތަވާފު ޞައްޙަވާނެތޯ؟	ޟަރޫރީ ޙާލަތެއްގައި ނޫނީ ތަވާފު ޞައްޙައެއް ނުވާނެ.	އިބްނު ތައިމިއްޔާ، އިބްނު ޤައްޔިމް، އިބްނު ޢުޘައިމީން.
22.	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ޤުރުއާން ކިޔުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ހުއްދަ.	މާލިކީ މަޛްހަބު، އިމާމް އަޙްމަދުގެ އަނެއް ރިވާޔަތެއް، އިބްނު ތައިމިއްޔާ، އިބްނު ޙަޒްމް، ސަޢުދީ ޢަރަބިއްޔާގެ ފަތުވާ ކޮމިޓީ، އިބްނު ބާޒު، އިބްނު ޢުޘައިމީން.
23.	ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު މިސްކިތުގައި ހުރުމަކާ ނުލައި ބިނުމުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބާ؟	ހުއްދައެއް ނުވާނެ. ބަދަލުވެރިއަކަށްވާނަމަ.	ހަނަފީ މަޛްހަބު ހިމެނޭ ގޮތުން ޖުމްހޫރު ޢިލްމުވެރިން، ސަޢުދީ ޢަރަބިއްޔާގެ ފަތުވާ ކޮމިޓީ، އިބްނު ބާޒު، އިބްނު ޢުޘައިމީން.

·24	ހައިޟުގެ ދުވަސްވަރު، ތަފްސީރު ނުވަތަ ފިޤުހު ފޮތެއްގައި ހުރަހަކާ ނުލައި ބަލުމުގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	ހުއްދަ.	ޖުމްހޫރު ޢިލްމުވެރިން، އިބްނު ތައިމިއްޔާ.
·25	ހައިޟުގެ ދުވަސްވަރު، ހުރަހަކާއި ނުލައި، ފޯނުގައި ހިފަހައްޓައިގެން، އޭގެ ސްކްރީނުގައި ޕޭޖީ ޓާޗު، އެ ފޯނުގައިވާ މުޞްޙަފުން ޤުރުއާން ކިޔެވުމުގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	ހުއްދަ.	ޝައިޚް ސުލައިމާން އަލްޢުބައިދީ.
·26	ހައިޟުވެފައިވާ އަންހެނާ މިސްކިތަށް ވަދެ މިސްކިތުގައި މަޑުކުރުމުގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	ޙަރާމް.	ޖުމްހޫރު ޢިލްމުވެރިން، ސަޢޫދީ އަރަބިއްޔާގެ ފަތުވާ ކޮމިޓީ، އިބްނު ބާޒް، އިބްނު ޢުޘައިމީން.
·27	ހައިޟުވެފައިވާ އަންހެނާ މިސްކިތް ތެރެއިން ހިނގާފައި ދިޔުމުގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	މިސްކިތުގައި ލޭ ޖެހިދާނެ ކަމުގެ ބިރު ނެތްނަމަ، ޟަރޫރީ ޙާޖަތެއްގައި ހުއްދަވާނެ. އެހެން ނޫންނަމަ ހުއްދައެއް ނުވާނެ.	ޝައިޚް ސުލައިމާން އަލްޢުބައިދީ.
·28	ހައިޟު ނިމި ޣުސުލުގެ ޙާޖަތަށް އަރުން ހިނަވައިގަތުމުގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	ވާޖިބެއް.	އިޖްމާޢު.
·29	ހައިޟުގެ ސަބަބުން ބާޠިލުވާނެތަ؟	ވާނެ.	އިޖްމާޢު.
·30	ހައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ޖިމާޢުވެއްޖެނަމަ ކައްފާރާއެއް ދޭންޖެހޭތޯ؟ އެ ކައްފާރާއަކީ ކޮބާ؟	ތައުބާވުމަށްފަހު ކައްފާރާ ދޭންޖެހޭނެ. ޖިމާޢުވީ ހައިޟުގެ ލޭ އަންނަ	ޙަންބަލީން (ކައްފާރާ ދޭންޖެހޭނެ) އިބްނު ޢައްބާސް. (ތަފްސީލު)

		ދުވަސްވަރެއްގައި، ނުވަތަ ޙައިޟުގެ ކުރީކާލުނަމަ، ދީނާރެއް، އަދި ޚާ ނާންނަ، ނުވަތަ ޙައިޟުގެ ފަހު ދުވަސްވަރުނަމަ ދީނާރުގެ ދެބައިކުޅަ އެއްބައި.	
.31	މަޖުބޫރުވެގެން، ނުވަތަ ހަނދަންނެތިގެން، ނުވަތަ ޝަރުޢީ ހުކުމް ނޭނގޭތީ، އެމީހެއްގެ އަނބިމީހާއާއި ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ޖިމާޢުވެއްޖެ ފިރިހެނާ ކައްފާރާ ދޭންޖެހޭނެތަ؟	ނުޖެހޭނެ.	އަންނަވަވީ، އިބްނު ޢުޘައިމީން.
.**32**	ޙައިޟުގެ ހާލުގައި ފިރިމީހާ ޖިމާޢުވުން އެއްބަސްވާ އަންހެނާވެސް ކައްފާރާ ދޭންޖެހޭނެތަ؟	ނުޖެހޭނެ.	ޝެއިޚް ސުލައިމާން އައްރުޙައިލީ.
.33	ޙައިޟުގެ ލޭ އައުން ހުއްޓި ޠުހުރުގެ ހާލަތަށް އައުމަށްފަހު، ހިނައިގަތުމުގެ ކުރިން ގުޅުން ހިފުމުގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	ހުއްދަ. ރަމަޟާންމަސް ނަމަ ވާޖިބު.	ޖުމްހޫރު ޢިލްމުވެރިން، އިބްނު ބާޒް، އިބްނު ޢުޘައިމީން.
.34	ޙައިޟުގެ ލޭ އައުން ހުއްޓި، ޠުހުރުގެ ހާލަތަށް އައުމަށްފަހު، ހިނައިގަތުމުގެ ކުރިން އެ އަންހެނާ ވަރިކުރުން ހުއްދަވާނެތަ؟	ހުއްދަވާނެ.	އިމާމު ޝާފިޢީ، އިމާމު އަޙްމަދު، އިބްނު ޢުޘައިމީން.

•35	ހައިޟުގެ ލޭ ކެނޑި، އެހެނަސް ހިނައިގަތުމުގެ ކުރިން، ވުޟޫކޮށްފައިވާ ހާލު މިސްކިތަށް ވަދެ އިނުމުގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	ހުއްދަ ނުވާނެ.	ޝެއިޚް ސުލައިމާން އައްޒުހައިލީ.
•36	ހައިޟު ނިމި ޠުހުރުގެ ހާލަތަށް އައުމުން ޠާހިރުވުމަށްޓަކައި ވުޟޫކުރުން ފުދޭނެތަ؟	ނުފުދޭނެ. ހިނައިގަތުން ވާޖިބު.	ޖުމްހޫރު އިލްމުވެރިން. (މައްސަލާގައި އިޖުމާޢުވެސް ނަޤުލު ކުރެވިފައިވާ. އިޖްމާޢު ނަޤުލުކުރެއްވި ޢާލިމުންގެ ތެރޭގައި، އިބްނު މުންޛިރު، އިބްނު ޙަޒްމު، އަދި އަންނަވަވީ ހިމެނޭ)
•37	ހައިޟާއި ގުޅިގެން އަންނަ ޞުފްރާއާއި ކުދްރާގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	އެއީ ހައިޟުގެ ތެރެއިން ހިމެނޭ އެއްޗެއް.	ޖުމްހޫރު އިލްމުވެރިން.
•38	ޠުހުރާއި ގުޅިގެން އަންނަ ޞުފްރާއާއި ކުދްރާގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	އެއީ ޠުހުރުގެ ތެރެއިން ހިމެނޭ އެއްޗެއް. ހައިޟެއް ނޫން.	ހަނަފީ މަޛްހަބު، ހަންބަލީ މަޛްހަބު، މާލިކީ މަޛްހަބު އެއް ބަސްފުޅު، ޝާފިޢީ މަޛްހަބުގެ އެއްބަސްފުޅު، އިބްނު ތައިމިއްޔާ، އިބްނު ބާޒް، އިބްނު ޢުޘައިމީން.
•39	އެއް ފެނުމުން ހައިޟާއި ގުޅިގެން (މުސްތަޙާޟަތް ހައިޟު ފެނުމުގެ ކުރިން، އެއާ ގުޅިގެން) އަދި އަނެއް ފެނުމުން ޠުހުރާއި ގުޅިގެން (މުސްތަޙާޟަތް: ޠުހުރު ނިމޭ ކޮޅުން އެއާ ގުޅިގެން) އަންނަ ޞުފްރާއާއި ކުދްރާގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	މިދެ ބަޔާނީ އަންހެނާގެ ޢާދަތަކަން. ކޮންމެ މަހަކު ހައިޟުވުމުގެ ކުރިން މިފަދައިން ހައިޟާ ގުޅިގެން ޞުފްރާއާ ކުދްރާ އަންނަ ނަމަ، އެއީ ހައިޟު. އެހެނަސް، އެއީ ޢާދަތަކަށް ނުވާނަމަ، ޠުހުރު.	ޝެއިޚް ސުލައިމާން އައްޒުހައިލީ.

40.	ޙައިޟުގެ ސަބަބުން ގެއްލުން ފަރުޟު ޞަލަވާތް ޤަޟާކުރުމުގެ ހުކުމަކީ ކޮބާ؟	ވާޖިބު	އިޖްމާޢު.
41.	ޤަޟާކުރަންޖެހޭ ޞަލަވާތް ޤަޟާކުރުންވާނީ ޞަލަވާތަށް ނިމުމުން ވަގުތުންތަ؟ ނުވަތަ އަނެއް ޞަލަވާތަށް އައުމުގެ ކުރިން ކޮންމެ އިރެއްގައިވެސް ހިފިދާނެތަ؟	އަނެއް ޞަލަވާތަށް ކައިރިވެ، ޤަޟާކުރަން ޖެހޭ ޢަދަދާ އެއްވަރަށް ނޫނީ ބާކީ ދުވަސް ނެތުމާ ޖެހެންދެން ކޮންމެ އިރެއްގައިވެސް ޤަޟާކުރެވޭނެ. އަހަރެން، ގެއްލުން ޤަޟާ ހިފާން މެންވަރަށް ނޫނީ ބާކީ ދުވަސް ނެތުނަސް ހިނގަބން ދިޔުމުން ވާޖިބުވާނެ.	ޖުމްހޫރު ޢިލްމުވެރިން.
42.	ޙައިޟުގެ ސަބަބުން ގެއްލުން ނަމާދުތައް ޤަޟާކުރުން ވާޖިބު ވާނެތަ؟	ނުވާނެ	އިޖްމާޢު.
43.	ނަމާދު ވަގުތު ވަންނަކަށްފަހު ޙައިޟުވެއްޖެ އަންހެނާ، އެ ނަމާދު ފަހުން ޤަޟާކުރަންޖެހޭނެތަ؟	ނަމާދު އެއްކޮށް ކުރާނެ ވަގުތު ލިބިފައި ނުކޮށް ހުއްޓައި ޙައިޟުވެއްޖެނަމަ،	އިބްނު ޢުޘައިމީން.

		ބައިސްވުން ޠާހިރުވި އިރަކުން އާ ނަމާދު ޤަޟާކުރަން ޖެހޭނެ.	
44.	ނަމާދު ވަގުތުގައި ޠާހިރުވެއްޖެ އަންހެނާ އާ ވަގުތުގެ ނަމާދު ކުރަންޖެހޭނީތޯ؟ އަދި އެނަމާދާ އެއްކޮށް ޖަމްޢުކުރެވޭ ވަގުތު ނަމާދެއް އިސްވެގެންވާނަމަ، އެނަމާދު ޤަޟާކުރަންޖެހޭނީތޯ؟	ކުރަންޖެހޭނީ އާ ޠާހިރުވި ވަގުތުގެ ނަމާދު އެކަނި. އޭގެ ކުރިން ބައިސްވުމުގެ ބާކީގައި ނިމިގެންދިޔައިވާ ނަމާދުތައް ޤަޟާކުރަން ނުޖެހޭނެ.	ޙަނަފީ މަޛްހަބު، ޝާފިޢީ މަޛްހަބު، ސަލަފުންގެ ޝަރުޢިން ބައެއް ބޭކަލުންގެ ބަސްފުޅު، އިބްނު ޢުޘައިމީން.
45.	ޖުމުޢާގެ ދުވަހު، އަންހެނަކު ބައިސްވުން ނިމި ޖުމުޢާގެ ބާޖަމާޢަތް އެއިސްވެނަމަ، ދުވަހުގެ ބާކީ އެއްބައިގައި ޖުމުޢާއާ ކަންކަމުން ދުރުހެލިވެ ހުންނަން ޖެހޭނީތޯ؟	ނުޖެހޭނެ.	އިމާމް މާލިކް، އިމާމު ޝާފިޢީ، އިބްނު ޢުޘައިމީން.